

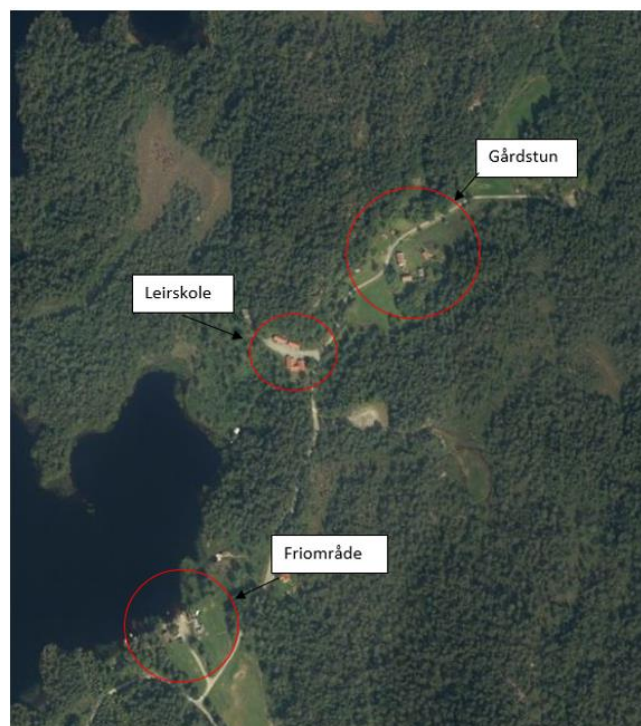
Rapport – Etablering av blomstereng Sandbekken

Tysvær kommune

Innledning

Tysvær kommune fikk i 2022 tilsagn om 14 200 kr i støtte til etablering av blomstereng ved Sandbekken gjennom Miljødirektoratets støtteordning for å ivareta ville pollinerende arter. Tysvær kommune eier «Sandbekken», gbnr 35/4. Dette er et friluftsområde med strand til ferskvann med kanoer til utleie, leirsted og et gammelt gårdstun. Ved det gamle gårdstunet står blant annet kulturminnet «Cleng Peerson huset». Området er også utgangspunkt for flere turstier i området. Mer informasjon om stedet kan en lese her; <https://www.tysver.kommune.no/kultur-idrett-og-fritid/friluftsliv/sandbekken/>. Deler av området er statlig sikret friområde.

Tysvær kommune reviderer for tiden kommuneplanens samfunnsdel. Gjennom vedtatt planprogram er ett av fire satsingsområder «Sammen om en grønnere utvikling», hvor et av undertemaene er fokus på klimaendringene, naturmangfold og naturens økosystemtjenester.

Oversiktsbilde over Sandbekken.

Gjennomføring

I 2022 ble det opppe ved det gamle gårdstunet latt være å slå deler av plenene på vår/sommer. Her dukket det naturlig opp en del blomster. Ved et areal på ca 140 m², ble det mer aktivt etablert blomstereng. Mose ble fjernet slik at jord ble eksponert. På grunn av stor etterspørsel på regionale frøblandinger hos Nibio, var det noen plantesorter som manglet i Sør-vest blandingen. Da Tysvær ligger nær Vestland, ble blandingen supplert med enkelte sorter fra Vestland. Se bilde for oversikt over frøblanding. Disse ble sådd i starten på juni.

Tysvær
kommune

Vekt %	Art	Opphav	Spire% 2022
5,0	Blodtopp <i>Sanguisorba officinalis</i>	Hå	25
2,0	Firkantperikum <i>Hypericum maculatum</i>	Milde	73
15,0	Fuglevikke <i>Vicia cracca</i>	Sola	75
20,0	Gjerdevikke <i>Vicia sepium</i>	Klepp	36
6,0	Gullris <i>Solidago virgaurea</i>	Gjesdal	62
5,0	Hvitkløver <i>Trifolium repens</i>	Fureneset	71
7,0	Kystgriseøre <i>Hypochaeris radicata</i>	Holland	70
2,0	Ryllik <i>Achillea millefolium</i>	Sola	97
10,0	Rød lønsokblom <i>Silene dioica</i>	klepp	77
6,0	Skjermseve <i>Hieracium umbellatum</i>	Sola	77
10,0	Smalkjempe <i>Plantago lanceolata</i>	Sola	65

NIBIO Mattilsynet Nettovekt 88 gram

Flyfoto til venstre som viser hvor det ble sådd. Til høyre oversikt over frøblanding.

Engene ble slått i midten på september, med en tohjuls traktor. Avklippet ble samlet i hauger eller raket ut til kantene på enga.

Det ble allerede i fjor samlet inn en del frø, som også ble sådd i år. I tillegg ble det både dyrket frem noen planter i drivhus (svartknoppurt), og noen planter ble flyttet til området (blant annet tiriltunge). Her tester vi ut litt forskjellig.

Svartknoppurt-planter som skal plantes ut, og ulike frø som er samlet inn.

Bilder tatt under arbeid med slått i september.

Det kan også nevnes at kommunene Tysvær, Haugesund og Karmøy sammen arrangerte kurs i etablering av blomstereng mars 2022. Forsker Ellen Johanne Svalheim fra NIBIO kom på besøk og hadde kurs for ansatte i kommunene, fylkeskommunen og kirkelig fellestid på dagtid, og åpent foredrag på kveldstid. Dette ble ikke finansiert av denne støtteordningen, men nevnes likevel her i forbindelse med kommunens arbeid med blomsterenger.

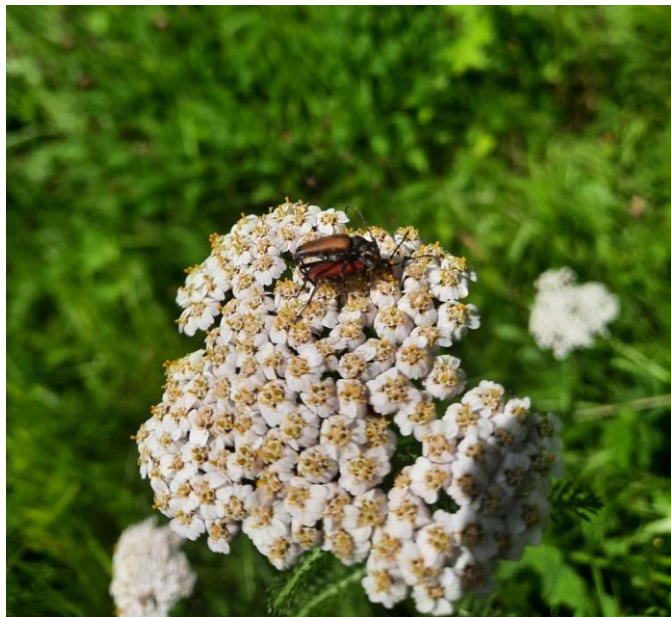
Kurs i etablering av blomstereng for park- og grønt avdelinger i mars.

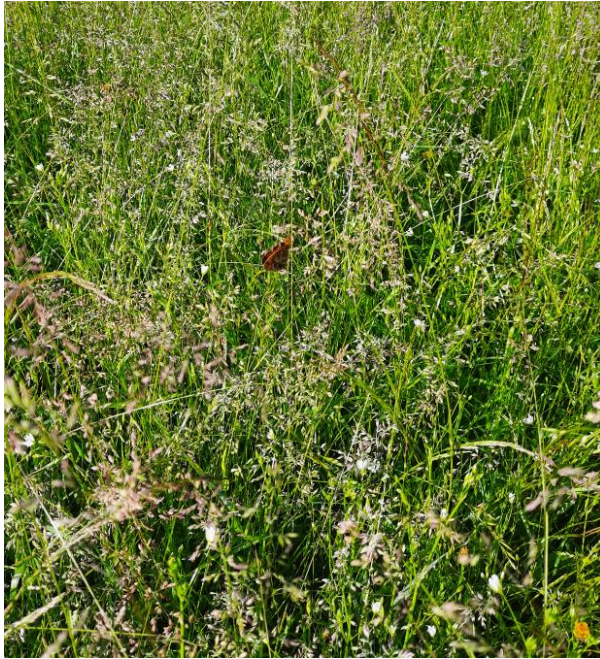

Tysvær
kommune

Resultat

Områdene som ikke ble slått hadde en god vekst av blomster. Plenen var ikke blitt gjødslet de siste årene. På arealet som ble sådd var det også god spiring. Enga vil kunne være et flott utstillingsvindu både for pollinatorvennlig skjøtsel, og kanskje også kulturhistorisk med tanke på gamle slåtteenger. Under er bilder i fra området gjennom sommeren, før slått.

Videre arbeid

Vi følger med til neste sesong, og plenen som er omgjort til blomstereng skal skjøttes som det. Kommunen har kjøpt inn en tohjuls slåmaskin for å kunne slå blomsterenger. Ildsjel og gartner i kommunen har samlet inn blomsterengfrø gjennom denne sesongen også. Ved Sandbekken er det en oppslagstavle. Her vil vi henge opp litt informasjon om markblomster, blomsterenger og pollinerende arter. Vi vil også legge ut informasjon på vår nettside. Videre drift av Sandbekken leirsted er under vurdering, men kommunen vil uansett kunne ta med seg erfaringene og samle frø inn fra dette området til andre prosjekter i kommunen.